

2026-09-03
Ju2026/02004**Justitiedepartementet**Brottsförebyggande rådet
Box 1386
111 93 Stockholm

Uppdrag till Brottsförebyggande rådet att kartlägga hur uppgifter om våld och kränkningar som förs fram inom ramen för mål och ärenden om vårdnad, boende och umgänge hanteras

Regeringens beslut

Regeringen ger Brottsförebyggande rådet (Brå) i uppdrag att kartlägga hur allmänna domstolar och socialtjänsten hanterar uppgifter om våld och kränkningar mot barn eller den andra föräldern som förs fram inom ramen för mål och ärenden om vårdnad, boende och umgänge. I uppdraget ingår att kartlägga om eventuella skillnader i hanteringen av uppgifter om våld kan hänföras till olika faktorer, exempelvis hur och när en uppgift lämnas, vilken form av våld det är fråga om, tidsaspekter samt om uppgiften har varit föremål för bedömning eller prövning i något annat sammanhang. Brå ska kartlägga vilken betydelse uppgifter om våld eller kränkningar mot barnet eller den andra föräldern får för bedömningar och beslut om vårdnad, boende och umgänge. Brå ska identifiera och redovisa förekomsten av skillnader i hanteringen av uppgifter före och efter den 1 januari 2025 då förslagen i propositionen Tryggare hem för barn (prop. 2024/25:10) trädde i kraft och därigenom belysa vilket genomslag reformen har fått. I uppdraget ingår att vid behov lämna förslag på åtgärder som kan bidra till att förbättra hanteringen av uppgifter om våld och kränkningar.

Brå ska i genomförandet av uppdraget särskilt inhämta kunskap och erfarenheter från Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) och i övrigt från Barnombudsmannen, Domstolsverket, Linköpings universitet (Barnafrid – Nationellt centrum för kunskap om våld mot barn), Socialstyrelsen och Sveriges Kommuner och Regioner. Brå ska vid behov även inhämta kunskap från andra relevanta aktörer, t.ex.

civilsamhällesorganisationer. Brå ska i sitt uppdrag ta hänsyn till domstolarnas oberoende.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Justitiedepartementet) senast den 1 mars 2028.

Skälen för regeringens beslut

Regeringen beslutade den 30 juli 2026 om en nationell strategi för att förebygga och bekämpa våld mot barn. Strategins övergripande mål är att varje barn ska ha en uppväxt fri från våld (S2026/01542).

De senaste åren har flera reformer genomförts i syfte att stärka skyddet för barn som lever i hem där det förekommer olika former av våld, t.ex. våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck. Ett exempel är höjningen av straffskalan för grovt barnfridsbrott till fängelse i lägst ett och högst sex år, som trädde i kraft den 1 juli 2025 (prop. 2024/25:123). Den 2 juli 2026 höjdes straffskalan för bl.a. barnäktenskapsbrott till fängelse i lägst sex månader och högst sex år och ett nytt brott, äktenskapsresebrott mot barn, infördes (prop. 2025/26:213).

Under perioden 1 juli 2021 t.o.m. 1 mars 2022 trädde lagändringar i kraft som bl.a. syftade till att stärka barnrättsperspektivet i vårdnadsprocessen. Ändringarna innebär bl.a. att barnets bästa ska vara avgörande för alla frågor om vårdnad, boende och umgänge och att fler och yngre barn ska ges möjlighet att delta i förfarandet (prop. 2020/21:150). Den 1 januari 2025 trädde lagändringar i kraft som syftar till att ytterligare stärka barns skydd mot att utsättas för våld eller andra kränkningar av en förälder. Ändringarna innebär bl.a. att risken för att barnet far illa ges en särskilt framträdande plats vid bedömningen av vad som är bäst för barnet i frågor om vårdnad, boende och umgänge. Vidare klargörs att barnets bästa går före rätten till umgänge med en förälder som barnet inte bor tillsammans med (prop. 2024/25:10).

De senaste åren har ett flertal myndighetsuppdrag beslutats i syfte att stärka barns skydd mot våld. Bland annat har MFoF och Socialstyrelsen fått i uppdrag att stärka stödet till socialtjänsten i arbetet med riskbedömningar samt i frågor om vårdnad, boende och umgänge (S2024/01210). Socialstyrelsen har också fått i uppdrag att stödja tillämpningen av reformen om skyddat boende (S2025/00580).

Barns rätt till skydd mot våld och kränkningar är absolut. Som ett led i en utvärdering och uppföljning av reformen Tryggare hem för barn och i syfte att ytterligare öka kunskapen om våld mot barn får Brå nu i uppdrag att kartlägga hur uppgifter om våld och kränkningar i mål och ärenden om vårdnad, boende och umgänge hanteras av myndigheterna. Syftet med uppdraget är att identifiera faktorer av betydelse för myndigheternas hantering av uppgifter om våld och kränkningar, vilken betydelse sådana uppgifter får i mål och ärenden om vårdnad, boende och umgänge, samt att regeringen ska få ett underlag för att kunna bedöma om reformen Tryggare hem för barn har fått tillräckligt genomslag när det gäller att skydda barn från våld och andra kränkningar.

På regeringens vägnar

Gunnar Strömmer

Karin Norberg

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Finansdepartementet/BA, K

Socialdepartementet/SL, SOF

Barnombudsmannen

Domstolsverket

Linköpings universitet (Barnafrid – Nationellt centrum för kunskap om våld mot barn)

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd

Socialstyrelsen

Sveriges Kommuner och Regioner